

REVISTA NOĂSTRĂ

PUBLICAȚIUNEA SOCIETĂȚII LITERARE
 A ELEVILOR LICEULUI „UNIREA”
 SUB CONDUCEREA Dⁿⁱ PROFESOR D. PĂLĂNCEANU

SUMAR

D-l prof. Sp. C. Lăduncă. — Invelișul organic și evoluția ideilor despre origina vieții. D-l V. I. Popa. — Apus (versuri). . Al. Gorgos. — Războiul. . D. Pălănceanu. — Mi-a bătut (versuri) . D. Dumitriș. — Istoria. . D. Pălănceanu. — Noapte (versuri) . Em. Constantinescu. — Cântarea versurilor. . R. Măgură. — Prin valea Rucărenilor	D-l D. Pălănceanu. — Revelion (versuri) . Const. Th. Filipescu. — De Crăciun . D. Pălănceanu. — Pe cărări de codru nins (versuri) . I. M. Dimitrescu. — Oameni și fapte . P. Rarincescu. — Poetul . N. Manolescu. — Bunicul. . C. Nestorescu . Gr. Zamfirescu . A. Iliescu . Drileș	<p>Răspunsuri
la probleme</p> |
|---|---|-----------------------------------|
- Cronica.

Presedinte R. Sărățeanu Viceprez. V. Reală
 F. Cupașes Viceprez. V. Reală

Focșani, Tipografia „Unirea”
 nr. Al. Odreanu 8-sori 333

Prețul 40 bani.

Revista Noastră

PUBLICAȚIE ȘCOLARĂ

Sub conducerea D-lui Profesor D. PAPADOPOU

Invelișul organic și evoluția ideilor despre origina vieții.

Dacă cineva ar putea cuprinde deodată întreaga suprafață a pământului, nu cu ochii fizici, fiind o imposibilitate, dar cu ochii minții, ar constata că, atât pe uscat cât și în apă, la întuneric ca și la lumină, se nasc, se hrănesc, cresc, se reproduc și mor miliarde și miliarde de organisme, unele înzestrate cu mișcare și sensibilitate —*animalele*— altele lipsite, în aparență numai, de aceste proprietăți —*plantele*.

Animalele ca și plantele, numite *corpuri organizate* sau *ființe viețuitoare*, formează un înveliș organic continuu în jurul planetei noastre, numit de geografi „*Biosferă*”.

Animalele mari și mici, care forfotesc peste tot, iarba și mușchiul, copacii și vegetatele mărunte, totul, formează în jurul pământului un fel de haină, care dacă ar fi întinsă deopotrivă, n'ar fi mai groasă de 6 m.m.; iar vederea noastră s'ar prezenta cu un aspect foarte împetrișat, de oare-ce substanța organică, ce constituie ființele viețuitoare, înzestrată cu toate fenomenele vieții, în evoluția ei a cristalizat în diverse forme.

Natura, pare că, pe canevaua fizică formată de uscat, apă și aer, a țesut în structuri complexe materia organică, conturând-o în forme variate și bizare.

Omul, forma desăvârșită a ființelor viețuitoare, dotat de natură cu marea inteligență, pare că a fost plăsmuit să studieze prin observări minuțioase natura, care l'a

creat și în mijlocul căreia trăește; el, opera naturei, a început să se întrebe, deci să studieze, poate întâi fenomenele fizico-meteorologice și apoi învelișul organic înconjurător: plantele și animalele.

Între sumedenia de întrebări ce inunda mintea lui era și una, poate cea mai curioasă și importantă: cine le-a născut și cum s'au născut primele ființe viețuitoare, primele plante și animale? Cu alte cuvinte care este origina vieții pe pământ? Evident că răspunsurile la această întrebare erau comparative cu gradul de dezvoltare intelectuală la care ajunsese omenirea în diferitele epoci ale timpului.

Cei vechi, Grecii și mai puțin Romanii, studiind resturile de animale și plante găsite în scoarța globului (fosile), au emis diferite păreri cari, deși lipsite de explicațiuni științifice, erau totuși rezultatul bunului simț.

Herodot, Xenofon, Eratostene, susțin că marea (oceanul) este creatoarea viețuitoarelor și că cochiliile găsite în stratele globului sunt opera mării ce o vedeau în fața lor; această era credința lor, fără însă nici o explicație.

Cu venirea evului mediu orice licăriri științifice sunt stinse de diverse păreri și teorii, care pe cât de lipsite erau de temeiuri științifice, pe atât deveneau de ridicole. Medicul persan Avicena în teoria sa „Vis plastica” susține că pământul are o putere specială de a crea cochiliile diferitelor animale, că tot ce găsim în pământ: fosile, pietre, minerale—toate, sunt rezultatele puterii creatoare a uscatului. Mai târziu, religia, ce încătușa în acest timp cugețarea omenească, făcu pe George Uval să susție „teoria diluviana” în care admite că, în fie ce lună a lui Mai, ar veni din centrul pământului un mare deluviu—un curent de apă, ce se revarsă și în oceane și pe uscat, împrăștiind germenii viețuitori cu care este încărcat. Uval voia să concilieze ideile religioase cu părerile și credințele celor vechi.

În fine ca o consecință naturală a atmosferei religioase ce domină în acest timp, se pun bazele unei teorii: „Teoria Creacionismului”, după care viața ar fi datorită unei ființe superioare,—dotată cu o forță supremă, pe care simțurile noastre imperfecte nu o pot concepe, nu o pot

cunoaște. De aci înainte începe să apară aurora adevărilor științifice.

Pe când teoria creaționismului părea că cucerește gândirea omenească, de oarece oameni chiar de talia științifică a lui Cuvier au fost influențați,— științele pozitivistice mai ales fizica și chimia, prin progresele uimitoare la care ajunseseră, făcură să germineze o nouă teorie, bazată pe experiențe și date științifice: „*Teoria generației spontanee*”.

În această teorie se susține că diversele elemente minerale, grație numai energiei lor particulare și afinităților ce se nasc între ele, s'au combinat și au format materia organică viețuitoare.

După cum în laboratorul chimistului, hidrogenul (H.), și oxigenul (O.), grație energiei și afinităților dintre ele, se combină să formeze apa (H_2O), iar această apă, unită cu Carbonul (C) sau Azotul (Az.) formează compuși chimici organici (substanțe ternare și cuaternare), tot așa în marele laborator al naturei, dela începutul începutului, diversele elemente minerale, grație unor energii necunoscute încă de mintea omenească,— într'un mod spontan,— s'au transformat în materie organică vie, manifestând fenomenele vieții: *nașterea, creșterea, reproducerea, și moartea.*

Dacă analizăm, fie celula — expresia morfologică cea mai simplă a vieții, fie orice organism cât de complicat — plantă sau animal, — constatăm în toate prezența apei (H_2O), care unită cu Azotul sau Carbonul, constituie substanța organică necesară vieții. După moarte însă orice organism, simplu sau complicat, se descompune (putrezește) în bioxid Carbon (CO_2), apă (H_2O) și amoniac (AzH_3), — substanțe minerale — în care se găsesc elementele minerale primordiale vieții: Carbon, Azot, Oxigen și Hidrogen, elemente ce pot constitui din nou substanța organică necesară oricărei ființe viețuitoare. Este deci un ciclu continuu de transformare a elementelor minerale în materie organică și vice-versa.

Se pot, așa dar, studia elementele componente ale vieții, se pot analiza condițiunile și împrejurările în care se manifestă viața, activând sau diminuând pe cale experimentală aceste manifestări, nu se poate însă reproduce sau reconstitui în laborator, nici viața, nici fenomenele ei — iată misterul.

Am putea dar spune că viața, născută fie de o putere supremă, fie încheată de energii fisico-chimice, constituie un punct esențial de deosebire a planetei noastre față de celelalte.

Există astăzi oameni de știință ca Arrhenius, care în teoria sa „*Panspermia*”, admisă în parte și de marele savant C. Flammarion, susțin că în tot universul există germeni viețuitori, capabili de a rezista tuturor împrejurărilor și agenților fisici. Acești germeni viețuitori împrăștiți în Univers de puterea luminei—o proprietate imperceptibilă simțurilor noastre—, ar cădea unii pe diferite planete, unde găsind condițiuni prielnice, ar da naștere vieții; de aici ideea că ar exista viața și pe alte planete. Nu putem însă ști nici condițiile în care se manifestă această viață cosmică, nici dacă este la fel sau diferită de aceea a planetei noastre. Totul intră în domeniul ipotezelor, căci toate investigațiile științifice actuale nu sunt de cât simple presupțiuni, ce nu ne pot convinge pe deplin, de existența vieții pe celelalte planete.

Viitorul ne va lămuri, poate.

Focșani, 15 Decembrie 1912.

SP. C. LĂDUNEA
Profesor

APUS....

*Ce frumos
Pe inserat
Când vin de
La secerat,*

*Pălcuri mari
Flăcâi cu coase
Șintre ei
Fete frumoase.*

*Vin voioși
Și sar răsând
Și prin măguri
Vin cântând..*

*Cum se lasă
Incet de sus
Răcoreală,
Spre apus,*

*Nourașii
De beteală,
Ii străbate
Arare ori*

*Razele blândului soare,
Care moare
Să s'arate
Mâni în zori.*

Negrul nopții
Se întinde,
Depărtarea
O cuprinde
Stelele
S'aprint pe cer
Depărtările
Acum pier...
Iar de jur
In jurul meu,
Frunze'ntremur
Tot mereu.
Bate vântul

Căld de sară,
Și prin lanul
De secară
Șoșotește
Incet prin spice,
Scade, crește
Intruna-i zice
Iar din mijloc
De ogor,
Pitpalacu
Incântător
Face placul
Tuturor...

V. I. Popa, cl. VII R. Liceul Internat Iași.

Războiul.

Nu s'a sfârșit bine cruntul războiu din pustiurile Tripolitaniei și un altul mai crâncen începe.

Sgomote surde ce vin din răsăritul Europei, vestesc groaznice sfâșieri de oameni; — frunțile se'ncreșesc de îngrijorare și inimile se strâng de durere. In privirea fiecăruia aceeași imagine de groază,—în auzul tuturor a aceleași sgomote,—pe buzele lor aceeași vorbă:

Războiul!... Pe masă în fața mea am o revistă și privesc pe copertă un desen sinistru: e Moartea învelită într'un vâl cenușiu,—ninge,—în fund se văd oameni încleștați în luptă. Și Moartea bate sinistru o tobă,—îi asmute pe unii împotriva altora,... și dedesubt e scris: «Toboșarul Războiului!».— Chiar și sufletele cele mai simțitoare și mai blânde se înăspresc cu încetul, urmărind cu încordare și entuziasm calea sângeroasă a oștirilor și faptele lor crunte și nemiloase.

Dar după ce primele clipe de groază au trecut, când au început a se deprinde cu sinistra imagine,—rațiunea ia locul simțirilor și mințile încep să cugete. Chestiunea aceasta veșnică și cumplită a războirei neamurilor, a frământat în toate timpurile gândurile firilor alese, a poezilor și cugetătorilor; ei cugetă la cauzele și urmările războaelor, descriu și deplâng deslănțuirea patimilor omenești. **Tolstoi** scrie: „*La guerre et la paix*”—războiul lui Napoleon în Rusia; *Guy de Maupassant* descrie războiul din 1870 în „*Nuvelele*” sale.

Leonida Andreiev povestește războiul din Mandciuria; fantastica povestire are titlul caracteristic: «*Râsul roșu*» și începe cu: „Nebunie și groază!»

Pe toți i-au mișcat grozăviile războiului. In vijelia unei singure lupte, se calcă în picioarele cailor: trupuri de oameni, câmpii de grâne ca și opere de artă. Vitejia se unește cu viclenia și trădarea, ura cu zelul și totul le e dat pradă; rămân în urmă doar blesteme și pustiiri.

Totuși ce se petrece de atâta timp în toate statele Europei? Miliardele lor sunt întrebuințate în primul rând pentru a turna tunuri, a umplea obuzurile cu gloanțe ucigătoare, a construi cuirasate și torpiloare, a hrăni și exercita mii de soldați prin căzărni. Vre-o zece miliarde pe an, adică peste 27 milioane pe zi sau *mai mult de un milion pe oră*—cum socotește D-I C. Flammarion—sunt cheltuiți pentru a pregăti pe oameni să se arunce în batalioane și flote, unii contra altora.

Față cu groaznicile nenorociri ce aduce războaiele și foleasele în toate privințele păcii popoarelor, firesc a fost ca mințile luminate și inimile simțitoare la nedreptăți, să cugete la stavilirea sau cel puțin micșorarea acestei rușini pentru civilizația omenirii.—Iisus Hristos, cel dintâiu, propovăduind iubirea între oameni, a predicat *pacea popoarelor*. Dar învățătura Lui, care a schimbat în atâtea privinți fața lumii, n'a putut întru nimic micșora grozăviile războaelor; din potrivă, învățăturile Sale sublime fiind rău înțelese de cei ce se intitulau reprezentanții Lui pe pământ, au pricinuit cruntele războaie religioase și surghiuniri pentru credință,—zbuucimări și lupte care au zguduît Europa veacuri întregi în tot Evul de mijloc și mare parte din Evul modern. În timpurile mai noi, ideea păcii generale și a înlăturării cu desăvârșire a războaelor, prinde din nou rădăcini puternice și de atunci avem în Europa: *Pacifismul modern*.—Vedem învățați, cugetători și artiști ai tuturor popoarelor jertfindu-și toată munca vieții lor pentru idealul nobil al *înfrățirii neamurilor*, a *păcii generale*. Chiar monarhii statelor luptă mult pentru marea idee și astfel vom putea vedea pe stăpânul celui mai hrăpăreț Imperiu de pe pământ,—Țarul Rusiei—luând inițiativa: *Congresurilor pentru pace dela Haga*. Dar pe când diplomații discutau: *pacea prin arbitraj*, oștile țarului se războiau în Mandciuria cu Japonezii. *Nobel* a instituit un «premiu pentru pace» care se decernă în fiecare an: când vre-unui diplomat, când vre-unui scriitor sau bărbat de stat.

În sfârșit, învățătura socialistă de pretutindeni, propovăduiește: unirea popoarelor și înlăturarea războaelor provocate de guvernele capitaliștilor. Pe de altă parte, diplomații Europei asigură pacea, menținând, prin tot felul de alianțe și înțelegeri, așa: zisul *echilibrul european*. Se părea că toate măsurile erau luate pentru ca un războiu european să fie cu neputință.

Dar iată că celor optimiști care credeau că, grație alianțelor lor trecătoare, a echilibrului european și a păcii prin arbitraj, visată de ei,—un războiu nu mai poate avea loc,—realitatea,—războiul din Tripolitania, le-a dat cea mai crudă desmințire și le-a arătat încă odată lămurit că idealurile lor nu sunt, cel puțin pentru rândurile de azi, decât chimere.

Astfel am văzut pe socialiștii italieni aprobând în totul nedreptul războiu din Africa. Și de ce acest lucru? Eră el oare un războiu de apărare a patriei, când toate teoriile umanitare trebuiau să amușiască la glasul țării în primejdie? Pătrunseseră dușmanii pe pământul italian? Nici de cum. Din potrivă: un neam cult, care în toate parlamentele și congresurile avea numai principii umanitare și idei pacifiste moderne, se napustește asupra unui popor ce-și paște liniștit turmele sub soarele

arzător al pustiurilor libiene și duce cu tunurile și aeroplanelle sale perfecționate moartea, sub vălul trandafiriu al civilizației. — Eră un războiu, ca toate celelalte, — pentru câștigarea de pieți de desfacere pentru mărfurile italienești, ce nu se mai puteau vinde și un câmp de activitate pentru muncitorii italieni, cari nu mai aveau de lucru în țara lor.

Se vede lămurit că, cu toată munca depusă de oamenii de stat, monarhi, învățați și cugetători, — nu s'a ajuns la un rezultat măcar apropiat de ideal. Firesc e deci să ne întrebăm: pentru ce acest lucru?

D-l A. Xenopol zice: „Se tinde a se menține pacea cu orice preț, când pretutindeni se seamănă războiu“. Toate împărățiile puternice ale Europei, nu fac decât să se opue cu îndârjire la *emanciparea naționalităților*; ele lovesc în inimă, acum în secolul al XX-lea, dreptul cel sfânt al popoarelor: de a trăi fiecare după cum înțelege. Europa consfințește răpirea Bosniei și Herțegovinei de către Austria; ocuparea Marocului și Tripolitaniei și îngăduie asasinatul naționalității române și slave de către Unguri. Dreptul intră în luptă cu interesul sprijinit de putere, și de aceea: „Pace nu poate fi rezultatul predominării dreptății asupra forței“¹⁾.

* * *

Dar opera celor ce vor pacea cu orice preț, cade și din alte pricini. Războiul are și multe părți bune. Un războiu fericit este înviorarea unei națiuni; deși ea perde multe forțe, capătă totuși și puteri noi pentru a păși spre înflorire și progres. Exemple sunt numeroase în istorie. Epoca de aur din Istoria Românilor e atunci când Voevozii lor îi duceau în fiecare an să-și apere țara lor, veșnic amenințată de dușmani; din potrivă: umbra întunecoasă se 'ntinde peste secolul Fanarioților, când din pricina vitregiei timpurilor, Români erau siliți a rămâne în moleșală și nepăsare față de tot ce privea țara lor. Uriașele *războaie naționale* mișcă adânc inimile și deschid în ele izvoare de pasiuni nobile, de entuziasm, de speranță și de jertfă; ele smulg pe om dela interesele josnice, dela egoism și atunci în epoca de liniște ce urmează timpurilor de luptă, inspirația născută în zilele de vitejie își dă roadele în timpul păcii. Secolul lui August la Roma a venit după luptele lui Cezar; secolul de aur a lui Ludovic XIV-lea după sfâșierile din secolul XVI; Renașterea în Țările-de-Jos urmează după luptele pentru libertate și în sfârșit secolul XIX-lea al științei și civilizației, — după furtunile revoluției și războaiele lui Napoleon cel mare.

Dar războaiele nu pot fi înlăturate și dintr'o altă cauză.

Intr'adevăr, războaiele de azi nu mai sunt pricinuite, ca în trecut, de pofta și gloria de cuceriri, nici de credinți religioase rău înțelese și care tendințe greșite ar putea ușor fi nimicite de progresele ce face cugetarea omenească în zilele noastre; *războaiele de azi au la bază cauze adânci, firești, — cauze economice, provocate de lupta pentru traiu.*

În natură totul e în luptă, — *lupta pentru existență*. Animalele mici și slab înzestrate de natură sunt nimicite de cele puternice; într'o pădure seculară, arborele crescut viguros înăbușă, prin umbra ce face și prin hrana ce sughe din pământ cu rădăcini puternice, mlădița cea

1) A. D. Xenopol.

plăpândă în lupta ce duce pentru o rază de lumină, — pentru viață. În trecutul îndepărtat, geologia ne arată că au trăit specii uriașe de animale, a căror amintire omul a păstrat-o doar în basmele sale fantastice, cu zmei și balauri înfricoșători; toți acești uriași au dispărut căzând în lupta pentru viață, în luptă fie cu mediul vătămător—neputându-se adapta—, fie în luptă cu ființele de pe atunci mai bine înzestrate de fire. Elementele materiei chiar, sunt într'un veșnic războiu. Geologia ne mai arată că în natură e o titanică luptă între *uscat și apă*. În fiecare an, cu puteri uriașe, valurile mării sfarmă țărnișurile și măresc astfel domnia apelor—și tot în fiecare an, uscatul se mărește prin aluviunile depuse de râuri și fluvii la țărnișuri. Insușirea de căpetenie, caracteristică, a materiei, pare a fi: lupta între elementele ei.— *Războiul oamenilor nu e decât unul din multele aspecte sub care se manifestă uriașa luptă pentru existență.*

Popoarele de azi nu se mai luptă pentru considerațiuni sentimentale de: glorie, onoare, credință,—se luptă pentru traiu, pentru existență. Ce erau în trecut vijelioasele năvăliri ale hoardelor de Barbari din Asia,—decât niște adevărate războaie economice? Plecau în fiecare primăvară; fiecare floare, tinerețe a unei generații noi se avântă la rândul ei. Călăreau drept înaintea ochilor, la întâmplare,— să descopere o climă mai dulce, un soare mai frumos și câmpii roditoare,—și aveau drept orce chezășie: „dreptul celui mai tânăr, a celui mai viguros,— dreptul celor sobri asupra raselor desfrânate și moleșite”¹⁾. Dar războiul Troiei:—dacă îndepărtăm pentru o clipă vălul poetic în care l-a înveșmântat Homer, se vede îndată că el nu s'a purtat atât pentru frumoșii ochi ai Elenei lui Menelaos,—cât pentru câștigarea supremației în lupta ce se dădea pentru dominațiunea mărilor, între Grecii din Europa și cei din Asia mică. *În zilele noastre războaiele au un caracter în cea mai mare parte economic.*

Sunt îndemnat a crede, față de spiritul realist, rece și interesat ce stăpânește lumea civilizată de azi, că popoarele ar părăsi chiar și chestiunea, întru câtva sentimentală, a *unirii cu frații de acelaș sânge*, orcât de vitală ar fi ea,—dacă n'ar există la bază: adânci cauze economice.—*Războiul Bulgarilor cu Turcii* nu e atât un războiu pentru liberarea fraților Bulgari,—care în sfârșit nu sufereau prea multe asupriri sub guvernarea atât de puțin energică a Turcilor,—cât: *un războiu de eșire la mare*, la artera de comunicațiune cu lumea întreagă, un războiu pentru desrobirea de sub închisoarea veșnică a Bosforului și a Dardanelelor.—Dar de ce luptă astăzi Serbia și riscă a fi sdorbită de Austria, pentru a căpăta un port la Marea Adriatică, pătrunzând cu nedreptate în țări fără populație sârbească, în pământul albanez? E pentru dânsa, chestiunea, de viață și de moarte, a desrobirii de sub jugul economic al Austriei.

Și acum vedem de ce munca *pacifiștilor* e în zadar și glasul lor sună în pustiu! Cauzele adânci ale războaelor, nevoilor organice ale omului, cuprinse în însăș ființa lui animală,—li s'au opus doar: *congresuri, propagande și discursuri*. De aceia: *nu dela ideile umanitare-socialiste și pacifiste moderne trebuie să așteptăm înlăturarea războaelor*

1) Saint-Beuve.

și pacea popoarelor! Din altă parte ne vine nădejdea de mai bine.

Un fapt se vedește lămurit: războaiele se răresc, și el se datorește: perfecționării neîntrerupte a mijloacelor de ucidere, grație născocirilor celor mai meșteșugite puse în slujba lor. Armamentele tuturor armatelor din Europa au ajuns la cea mai perfectă îmbunătățire. De la explozibilele cele mai puternice, tunurile și puștile cele mai perfecționate, cuirasatele, torpiloarele, submarinele și până la aeroplanelor de azi, care au îngrozit și ucis pe Arabii din Tripolis,— toate au urmat unele după altele în slujba armatelor,— astfel că un războiu cu astfel de arme fiind neînchipuit de ucigător și costisitor,— firesc a fost ca războaiele să se răriască. De la aceste cauze care au adus marea rărire a războaielor, trebuie să așteptăm și desăvârșita lor încetare.

Citesc într'o revistă că s'a născocit acum de curând în Franța un mic aparat care alipit fiind la țeava unei puști, ascunde cu desăvârșire sgomotul pocniturii. Inchipuiți-vă acum, într'un războiu, un întreg corp de armată, asupra căruia ar cădea, ca un trăsnet ceresc, o grindină de plumbi. Toți vor cădea secerăți fără a putea ști cuibul de unde pleacă moartea și deci fără puțință de apărare! Gândiți mai departe, când teribila armă care este submarinul, va fi perfecționat și răspândit:—numai o oră îi va trebui acestui crud rechin al apelor, pentru a cufundă în adâncul valurilor, flota cea mai puternică, a Angliei bunăoară,—tărând în fundul mării mii de vieți! Nici nu ne putem închipui grozăviile Războiului aerian, care totuși nu e de loc departe!

Se vor întrebuiță poate pentru distrugere: electricitatea, gazurile otrăvitoare care vor provoca o atmosferă ucigătoare și alte teribile mijloace, de care nici nu te încapă gândul. Numărul și mărimea popoarelor nu va mai însemna atunci nimic. Nu e astfel de loc departe timpul când armele, mijloacele de distrugere, se vor perfecționa într'atât, încât nici un războiu nu va mai fi cu puțință.—Și astfel, după ce se vor fi jertfit generații întregi războiului cumplit al acestor feluri de arme,—numai după aceea poate omenirea se va putea bucura de pacea prezisă de profeți și cântată de poeții ei.

Dar dacă cu toată neînchipuita violență a mijloacelor de distrugere, oamenii vor continua încă să se războiască,—pământul acesta nu va putea vedea decât doar pacea comică care a fost la început, atunci:

„Când nu s'ascundeă nimica, deși tot eră ascuns,

„Când pătruns de sine însuși odihneă cel nepătruns.“

Și:

„Umbra celor nefăcute nu ncepuse a se desface,”

„Și în sine împăcată stăpânia eterna pace!“

În viața pământului apare pentru o clipă neamul dușmănos al oamenilor, ei este teatrul a mii de crâncene războaie iar pacea va reveni atunci când nu va mai fi nimic,—când:

«... În noaptea neființei totul cade, totul tace,

„Căci în sine împăcată reincepe-eterna pace.

Al. Gorgos cl. VIII R.

I S T O R I A

Voiți să cunoașteți evoluția omenirii, să contemplați tabloul pe care-l prezintă perspectiva veacurilor trecute, să răsfoiți arhivele geniului omenesc? Voiți să cunoașteți faptele și viața acelor de care sunteți legați prin comunitatea sângelui și care v'au pregătit drumul pe care căleați astăzi? Deschideți sfânta carte a *Istoriei*, făclia trecutului, școala comună a popoarelor, altarul unde întreaga omenire se închină.

Precum vulturul care, din înălțimea norilor unde s'a urcat pe urma unei raze de soare, își rotește ochii peste câmpia nemărginită, tot așa și noi putem învâli într-o privire întreg trecutul desgropat de Istorie, putem judecă și pătrunde marele și frumoasele învățăminte pe care ea ni le oferă.

Paginele sale cuprind priveliștea întregii vieți a societăților omenesti; ele ne arată copilăria omenirii, nașterea și dispariția popoarelor, întemeierea, creșterea și prăbușirea împărățiilor, puterea efemeră a sceptrelor și coroanelor. Într'un cuvânt ea ne scoate în relief fiecare inel din lanțul cel lung al evoluției muritorilor.

Omul în viața sa dealungul veacurilor, a fost rând pe rând erou și spectator. Noi aceștia, care privim trecutul semenilor noștri, nu putem rămâne reci la descrierea faptelor lor, la aceste alternanțe de mărire și de decădere, de Eucurie și de suferință. Inșă nu numai inima este aceia ce se simte influențată de paginile trecutului. Faptele celor dintâi membri ai omenirii nu sunt numai niște întâmplări răslețe, a căror povestire să ne distreze și să ne miște inimile. Ei sunt cei cari au încercat, au făcut experiența vieții; și dacă de multe ori au greșit, aceasta nu este numai din cauza nepriceperei, ci din cauza împrejurărilor, care au fost pentru ei, cu totul nouă, necunoscute.

Noi inșă, avem înaintea ochilor toate aceste evenimente, cauzele și urmările lor; pentru noi experiența e făcută, rezultatul e știut. Iată pentru ce istoria se poate intitulă cu cea mai mare dreptate *Școala trecutului*. La ea se adăpă *toți*, ea este învățătorul care împrăștie lecțiile sale de adevăr la Regi, ca și la supuși. Ea nu dă precepte, ci instruește cu ajutorul faptelor, luându-și exemplele din experiența veacurilor trecute.

După cum am mai spus, faptele strămoșilor omenirii de azi nu sunt numai niște întâmplări răslețe, pierdute în negura vremurilor. Intre ele există cea mai strânsă legătură, aceea dintre cauză și efect, căci unele decurg din altele. Un fapt e explicat de altul, acesta de altul, și așa mai departe. Și oare cum am putea explică noi prezen-

ul, dacă nu am cunoaște trecutul?... Legătura lor e așa de strânsă, faptele trecutului au o așa de nare înrăurire asupra celor din prezent, încât nu se pot lămurii unele fără altele. Așa dar istoria mai are rolul de a arunca lumină asupra prezentului și chiar de a ajuta să se întrezărească viitorul.

Partea istoriei însă, pe care trebuie s'o studiem mai întâi este cea națională, pentru a ne putea cunoaște pe noi înșine, sufletul nostru, care este și sufletul poporului din care facem parte. Și așa vrea să știu care Român, atunci când a citit o pagină de istorie în care se zugrăvește gloria neamului, luptele și victoriile străbunilor săi, n'a simțit inima bătând mai cu putere și sufletul cuprins de o emoțiune firească, nu a auzit glasul celui mai înalt dintre sentimente, al patriotismului?... Iată unde lucrează mai cu putere Istoria Națională!.. Ea este prin excelență școala patriotismului, dezvoltând acea parte sufletească care face puterea prezentului și chează viața viitorului!

Dar istoria este și cel mai de seamă auxiliar al învățământului religios: simplă și sinceră în ceea ce cugetă și crede, ea stă ca o carte deschisă, în care fiecare pagină, fiecare rând este expresia înțelepciunii și bunătății supreme ce călăuzește omenirea în mersul secolelor

D. Dumitriu

cl. VIII Reală Liceul Unirea

Mi-a bătut...

Mi-a bătut ast-noapte 'n ușă «Cerne-oi fluturi albi prin ramuri
larna, cu-un toiag, ușor...» *Și întinde-voi oglinzi*

Eu i-am spus: «te du mătușă, *Peste ape; flori pe geamuri*
Căci de tine n'avem zor!» *Ca de vis să te cuprinzi...*

«De te-am supărat, mă iartă— *«De ce-mi ziceți: Ești ursuză*

Mi-a răspuns, încet, răsând— *Pleacă, du-te mai curând*

Dar mânia ți-i deșartă *Să ne dea cu calda-i buză*

Căci eu am un dulce gând: *Sărutări zefirul blând?...*

†Haină albă și curată

Luncii, văii am să pui,

Iară noaptea când s'arată

Pe la geam, basme-am să-ți spui... Intr'un viitor mai bun?...»

Dumitru Pălânceanu

Clasa VIII Liceul «Unirea»

NOAPTE

*Sunt taine, fiori....
Fantastică pară
Din tainici comori
Se svârle afară....*

*Vechi codri de brad
Spun taină adâncă ;
Isvoarele cad
Mai blânde la «Stâncă»*

*Șoptesc ușurel
Toți greerii 'n luncă ;
Un astru rebel
In spațiu s'aruncă....*

*Lumini se deschid
In zare.... e luna !
Lin stelele 'nchid
Din ochi, pân'la una...*

*Iar luna, bizar
Stă'n creștet de zare ;
Așa ca un far
La țărături de mare.—*

Cântarea versurilor

Când pentru prima dată copilul deschide ochii la lumină și la viață, chipul zâmbitor al mamei se apleacă asupra-i și între două săruturi ea-i cântă încet o melodie dulce și iubitoare. În dragostea sa curată și sfântă, ea dă drum liber inimii încercând să potolească astfel strigătele primelor dureri din viață și să aducă iarăși pe buzele copilului râsul lui frumos și nevinovat.

Din prima zi a existenței deci, cântecul și poezia sunt legate de sufletul, de ființa și de întreaga noastră viață. Ele ne întovărășesc deapururi și ne dau poate cele mai înălțătoare și mai fericite clipe din scurta noastră trecere prin această lume, căci în ele se condensează ceea ce e mai ales și mai nobil în suflet, scânteia noastră de divinitate.

Prin însuși originea, prin însuși firea și rostul lor versurile și cântecul sunt așa de strâns legate, încât dacă singure ele ne farmecă, apoi de sigur că atunci când sunt unite printr'o fericită creațiune ele ne trezesc și mai mult imaginația și simțirea aducându-ne până aproape de marginile visării.

Dar nu e vorba aci numai de combinarea aceea ritmică a sunetelor și de muzicalitatea aceea interioară a versurilor învăluite într'o armonie plăcută și ușoară, ci de muzica adevărată, de muzica compozitorilor.

Sunt versuri de acelea prea profunde și prea subtile—versurile filozofice și didactice mai ales—care nu se pot împăca cu muzica și care nu vor fi deci niciodată cântate. Nu-mi pot închipui astfel cam ce melodie s'ar broda în jurul unei satire din Eminescu, unei poezii ca „Moartea lui Fulger” a d-lui Coșbuc sau Artei poetice a lui Boileau. Dimpotrivă forma lirică e cea mai nimerită și cea mai perfectă, căci aici versul evoacă o simțire puternică—fie ea tristă sau veselă, patriotică sau erotică—pe care fraza muzicală o face mai impresionabilă, mai variată și mai plină de farmec.

Viață și sentiment, iată deci ceea ce se cere pentru ca versurile cântate să fie atrăgătoare și să se strecoare pe nesimțite, dar totuși adânc în sufletele noastre. Exemplele fiind atât de numeroase eu nu pot aminti de cât pe cel mai expresiv poate: doinele noastre cu melodia lor melancolică și dureroasă, în care Românul și-a desvelit tainele cele mai ascunse ale inimii sale și în care:

Neamul nostru ntreg își plânge
Durerile de care moare.

Iubitorii de muzică și de poezie văd însă cum adeseori versurile sublime ale marilor poeți sunt refuzate compozitorilor și nu pot fi cân-

tate. Ca tot ce este omenesc, poeții au și ei mândria artei lor, căci ei știu prea bine, că noua melodie ori va micșora, ori va absorbi poate înălțimea cugetării, profunzimea inspirației și armonia proprie a versurilor dacă nu chiar și numele lor. Se știe astfel adâncă nemulțumire a lui Lamartine când a auzit pentru prima oară „Lacul” său pus în muzică de Niedermeyer. Chiar Victor Hugo deși spusese odată vorbind despre Beethoven că: „La musique est à la poésie ce que la rêverie est à la pensée” n’avea deloc mare admirație pentru ea.

Și totuși uneori printr’o fericită colaborare versurile unui poet genial sunt cântate pe melodia unui compozitor genial. Imaginația profundă a poetului se amestecă cu imaginația bogată a muzicantului, sensibilitatea unuia cu sensibilitatea celuilalt și din totul acesta legănat în cea mai perfectă armonie, se înalță ca o muzică cerească, mângâietoare și sfântă plânsul etern al suferinței sau strigătul sublim al biruinței: Nemuritoarele versuri din Henric Heine cântate de Robert Schumann!...

Ce păcat că Eminescu al nostru nu și-a găsit încă până acum un cântăreț cu suflet mare și nobil, cu adevărat maestru în arta sa!

* * *

În evoluția lor din decursul vremurilor versurile cântate au suferit oare care transformări, care au avut ca scop găsirea drumului către ideal, către cetatea eternă a frumuseții artistice.

Confuze la început ele se luminează din ce în ce, introducând elemente și interpretări noi până ajung la minunata *romanță italiană*. Ceiace interesează acum nu este atât frumusețea versurilor sau a melodiei, ci strălucirea vocii și perfecțiunea cântărețului.

Dar ca vântul cald și blând al primăverii, care—aduce de departe parfumul ușor de liliac înflorit, iată că o nouă suflare de reînviere vine de pe pământul binecuvântat al Germaniei. Schumann și Schubert însuflețesc și creiază prin puterea talentului lor *liedul german*.

Pătrunși de înălțimea cugetării și de frumusețea versurilor găsite la adevărații poeți, ei condensează în melodiile lor și viață, și mișcare, și sentiment, și armonie.

Genialul poet muzicat Richard Wagner încununează acest gen cu floarea ultimă, cea mai aleasă și cea mai nobilă.

Legăturile ritmului, sunt sfărâmate și versul avântându-se mai liber dobândește o lămlădire care-i permite nuanțarea efectelor celor mai fine și mai delicate. Artistul nu va mai căuta deacum înainte nota cea mai profundă sau cea mai înaltă, ci înțelegerea perfectă a poeziei și-a melodiei, ca din unirea lor să iasă simțirea sau pasiunea aceloră care le-a creat și să aducă în inimile auditorilor uitarea de sine și trezirea a tot ceea ce este etern și mare în sufletul omenesc.

Numai astfel s’a putut ajunge la o formă superioară, care s’ar putea numi *liedul francez*, cu reprezentanți așa de străluciți ca Saint-Saëns, Massenet, Gabriel Fauré și Gustave Charpentier.

Nimic nu înalță mai mult sufletul, nimic nu-l desrobește și nu-l depărtează de pământ; nimic nu-l pătrunde de dragoste sinceră și de speranță, și nu-i inspiră mai mult dispreț pentru cele prea pământești decât sinteza armonioasă a versurilor cântate.

Dacă singurii muzicanții și poeții au dăruț de a exprima în ele starea lor sufletească, noi ceilalți să ne mulțumim, că avem măcar puțința de a le auzi și simți. Căci și noi cu toții în cântec ne adormim copilăria, în cântec ne însuflețim entuziasmul tinereții. În cântec spulberăm melancolia ultimilor ani și tot în cântec găsim alinarea celor din urmă clipe:

Vous qui m'aidez dans mon agonie,
Ne me dites rien;
Faites que j'entende un peu d'harmonie
Et je mourrai bien.

(Théophile Gautier)

Versurile cântate pe lângă că sunt cele mai nobile mijloace de cultură și de educație sufletească, ele au fost și vor fi deapururi prietenii noștri cei mai ideali.

Acești prieteni ne înalță totdeauna către cerul senin al gândirei și al armoniei, acolo unde totul e duios și blând, unde totul e speranță și mângâere prin avântul fantaziei, prin sinceritatea sentimentelor și prin credința neclintită în puterea iluziilor eterne.

Emilian I. Constantinescu

Cl. VII-a M. Liceul „Unirea”

Prin Valea Rucarenilor

(Schița)

După o zi călduroasă de vară, amurgul moare într'o mare de flăcări.—Crepuscurile lucesc într'o lumină de purpură aprinsă risipind taine nepătrunse în întinderi, iar umbrele serei se lasă tot mai grele, tot mai pline de o vrajă dulce, învăluind cuprinsul într'o pace de sihăstrie. Arar auzi o frântură de cântec venită din necunoscut, o fluturare de aripi a unei paseri ce o ia spre culcuș, ori un fior depărtat de frunzișuri.

Și încet de tot, flșlital foilor de porumb își cântă ruga de seară.

S'a înopțat de tot. O iau dealungul holdelor, mă perd prin lanurile înmuiate în mirezme îmbătătoare, răsbat printr'o pădurice deasă și ajung într'un luminiș.

Ce măreață priveliște!

Stropi mari de foc pălpăe în adâncimele albastre străjuind întinderile, iar din nemărginire, depe dealuri, printre copacii măreți răsare și se aprinde o roată mare de foc. Se sue tot mai sus și văpaia de lumină se strecoară ca o pulbere argintie printre frunzele

plopilor ce tremură a lene, iar pe verdeață de desupt să joacă fluturi de lumină.

Ce dulce și plină de mirezme e răcoarea din pădure! Boarea îmi intră prin cămașa desfăcută și mă incinge într-o îmbrățișare caldă. Un vânt ușor de seară îmi alintă părul, îmi mângâie obraji iar murmurul frunzelor îmi spune povestea unor vremuri de altă dată.

Noapțile senine de vară cu liniștea și mirosul câmpului au un farmec nedeslușit ce-ți umple sufletul de iubire și te predispune la cugetarea blândă. În șiraguri lungi îți pălpâie prin minte amintiri, i-coane vechi, frânturi din viață, perzându-se toate în urme șterse.

La o depărtare de o svârlitură de băț, acoperită toată de iarba deasă, se ridică crucea lui Voinea. Un fior mă trecu prin tot corpul și de-odată povestea ce se leagă de această cruce, spusă de zeci de ori de moș Vasile, care o împodobește cu multe amănunte, se desprinde din cadrul vremii învechite și mi flutură prin față.

Mi-aduc aminte, că era o noapte de August tot cum e acum cu lună plină, cu stropi de aur ce ardeau pe cer, cu miros de flori și iarbă cosită. Treceam cu moș Vasile prin pădure, în valea Rucărenilor. În liniștea aceia adâncă ce stăpânea firea, glasul lui răsuna încet și tremurător.

„Odată dragul moșului, vâlceaua asta se întindea până dincolo de lunca de sub coastă, până în valea Rucărenilor. Toată era numai pădure cu stejari și fagi bătrâni, de nu-l putea cuprinde unul nici cinci oameni. Și toată era a lui Voinea, om cu stare bună, cam mulți nu sunt prin partea locului. Avea atâți bani, că puteai să încarci multe care d'ale moldovenești să li să rupă osile și tot nu să isprăveau. Eu am apucat vremurile acelea, eram așa flăcăiandru cu mustața mijindă.

Numai într-o vreme ce se aude? Cică se fură lemne din pădurea lui Voinea și știi coala, numai stejari din cei mai mândri! A făcut el chip și fel, a trimis argați de multe ori, așa, nici o ispravă; pesemne era tot de ăia cu frica în sân. Văzând omul că nu-i glumă și o să-i tace mulți copaci din pădure, și-a pus în gând să se ducă el la pândă noaptea — căci vezi, chiabur, chiabur, dar nu-i plăcea să-și vadă averea prăpădită. Unde te pișcă cineva numai e spor.

Într-o noapte răcoroasă, Voinea călare pe roibu lui stătea la pândă după copaci. În zadar s'a rugat nevastă-sa și copiii să nu se ducă; căci, Doamne ferește — i se poate întâmpla ceva! Ași, și-ai găsit, omul ăsta când își pune ceva în gând, era pus.

Stătu el ce stătu, numai dela o vreme aude niște scârțieturi. „Am prins tâlharii” — gândi Voinea. Puse mâna pe pușcă și harapnic și legă calul de un fag.

Oamenii isprăviseră de tăiat lemnele și încăreau carele. Unu dădu un fluerat să se pornească la drum. Boii se opintiră în greu, oamenii li îndemna pe șoptite împingând cu umerii la leuci.

Era sdravăn Voinea, om cu putere de te rupea în brațe și vezi, nu-i era frică. Le eși înainte și strigă la ei:

— Măi, cine sunteți voi ?

— Dar tu cine ești ? răspunse unul din cei cu carele.

— Cum măi, cine sunt, păi pe pământul meu și mă întrebați ?

— Auleu ! dumneata ești nene Voineo, eartă-ne zău, ca avem copii și n'avem nici de unele, dar de foc, să-ți fie milă de noi.

— Bine măi, dar vouă nu vă e milă de mine, eu n'am copii, hai ?

Și unde mi-l încinge pe Precu cu harapnicul cu sfârcuri, de credea-i că mână boii la jug !

— Stați că vă judec eu, hai dejucați și să mergeți la primărie.

— Lasă-ne nene Voineo, ți-om plăti din ce-om avea și noi, nu ne mai duce pe la stăpânire că de ajuns suntem oropsiți și bătuți de Dumnezeu, n'avem o bucată de mămăligă.

— Nu se poate măi, vă știu eu ce hoțomani sunteți voi, hai că vă omor în bătăi ?

li îndemnă iarăși, dar văzând că nu face nimic, întinse harapnicul și începu să croiască în dreapta și în stânga fără milă, iar pe Precu l'a ars pe obraji atât de strașnic că-i luase lumina ochilor.

Intre cei trei patru de colo a început să-se audă mormăeli și înjurături. Unul se cam dăduse după calul lui Voinea și vorbea neînțeleș. Voinea nu știu ce pricepu dânsul că scoase pușca după gât . . . numai . . . ce să vezi, deodată scăpă frânele din mână, se legănă pe șea și se rostogoli grămadă cu brațele în lături, într'un lac de sânge. O vorbă nu i'a eșit din gură !

— Ce-ai făcut mă Precule, se răsti unul.

— Tacii din gură măi și să nu crâcniți unul de ce-a iost, măcar de ne-ar spânzura. Dacă nu-i luam maul ne mântuia el pe noi.

— Păi să vezi, o să ne afle.

— Nu duceți voi grijă.

Pe Precu l'a prins de a doua zi, și acum săracul de el stă la pușcărie, nu s'a îndurat Dumnezeu să-i ia zilele.

la, uite așa i-a fost sfârșitul lui Voinea, l'a trimes pe neîmpărtașite pe lumea cealaltă, și moș Vasile privea cu milă, dus pe gânduri la pământul care a fost martor la moartea de om și la crucea ce stătea plecată de vremuri.

Am trecut pe lângă cruce, cu un fior în suflet, cu o teamă nedeslușită și am luat-o mai la pas să ajung în Rucăreni.

Când eșiam din pădure, o tăcere adâncă plutea pe fânețele mirositoare iar printre dungi subțiri de nori apărea luceafărul de seară priveghind nemărginirea.

PE CĂRĂRI DE CODRU NINS

Peste văi și peste munți,
S'au pornit să cadă
Albi răcoritori, mărunți
Fulgii de zapadă...

Și cum cad din norii deși
Lin prin rămurele,
Ca o floare de cireși
Mi se se prind de ele...

Alb covor mi s'a întins
Peste toate cele...
Pe cărări de codru nins,
Plin de floricele,

Moș Ajunul s'a ivit...
Merge încet și-i lună...
Glasul codrului albit
Mângâios răsună...

Și prin neaună calcă greu
Tremură Prea Sfântul,
Haina-și strânge'n piept mer
Căci i-o umflă vântul...

Dar cu vechiul său toiag
A trecut troene,
A trecut codri de fag
Și-acum prin poente

Se îndreaptă spre cătun
Și vestindu-l vântul
Toți copiii vin și spun
Pe la geamuri cântul:

„Moș ajunul e pe drum
Și-i mai mort de foame;
Pentru el dați-ne-acum;
Nuci, covrigi și poame”.

DE CRĂCIUN

(Icoane vii)

Zilele trec una după alta, repede, tot mai repede, se micșorează din ce în ce, nopțile devin din ce în ce mai lungi, mai nesfârșite. Vremea se înăsprește tot mai mult, vântul dinspre Miază-Noapte bate tot mai mânios, sgâlțîind geamurile și ușile.

Ferice, de acei, ce pe astfel de vremuri, nu duc nici o lipsă, nu au nici o grijă!... Ferice, de acei, în casa cărorora zeul a tot puternic *banul*, s'a sălășluit!... Vai de bietul om nevoiaș, nevoiaș cu starea și cu mintea!.. În casa lui e atât de rară vizita acestui zeu binefăcător!.. În casa lui și-a făcut cuib altă zeitate... *sărăcia!*

La ei vântul intră fără să mai bată la ușă, prin spărturile geamurilor și crăpăturile ușilor!..

Zilele trec, pământul se 'mbracă acum în hlamida-i albă de zăpadă... și iată, colo departe, departe de tot, un moșneag vine încet, încet, sprijinindu-se 'n toiagul lui, sprijinindu-și anii cari-l împovărează!..

El merge tăcut, cu barba-i albă confundată cu zăpada. Gârbovit, aplecat de spate sub greutatea sacului cu jucării, intră în orașe și-n sate, împărțind darurile sale... Și pașii lui mici se opresc din când în când la câte o ușă... ciocănește.. și cu glasul lui dulce întreabă:

— «Poartă-se copiii bine?... Să le dea moșu ceva!» și repede scotocește prin sacul lui și găsește o jucărie potrivită cu copilul.

Moș Crăciun își mișcă apoi iar pașii, merge înainte, intră în alte curți. Căinii nu-l latră, căci îl cunosc ei, doar și anul trecut a fost pe acolo!..

* * *
Moș Crăciun înaintează greu, greu de tot...

Aude glasuri subțirele de copii cântând, glasuri ce se pierd în noapte, duse de vânt!..

„Sculați, sculați boieri mari
Florile dalbe,
„Că vă vin colindători
Florile dalbe,...

Glasurile se pierd apoi și nu se mai aud... din când în când «..dalbe. cântători...» cuvinte răslețe venite pe aripa vântului.

„La un colț de stradă, se vede lumină mare. se oprește... împrejurul ușii de unde pornesc razele de lumină, vede numeroși copii ce privesc pe furiș înlăuntru prin deschizătura obloanelor, și-și vorbesc în șoapte...

— «Vezi, mă! iūra ce de-a mai...» dar copilașul e dat repede într'o parte și altul îi ia locul.

Moș Crăciun bate la ușă, obloanele se desfac și o slugă îmbrăcată 'n frac deschide ușa; dar văzând pe acest moșneag, îi trânteste ușa 'n nas și se depărtează mormăind printre dinți.. Acum băieții au avut timpul să vadă ce-i înlăuntru; fug acasă și povestesc părinților minunăția de la «boeru».. *Un copac cu lumânări aprinse, cu... să vezi, tată, ce cal mic și frumos... și fructe de aur... și bieții copilași spun câte și câte de se 'ncrucesc ai lor, sau chiar îi duc să vadă...*

Moșneagul, cu sacul în spinare, cu durerea în suflet că lumea e așa rea, căci anul trecut ce eră acesta care-l alungase?... nimic!.. răzimându-se 'n toiag, pleacă înainte, mai înainte, încet, încet... E lungă calea și până la ziuă mai este...

De ce oare moș Crăciun a^{*} luat-o la dreapta?.. Se duce prin mahalalele mărginașe, unde oamenii sunt mai buni. mai credincioși!

Dar sacul lui Moș Crăciun e pe sfârșite. prea puține jucării mai sunt într'ânsul.. Moș Crăciun s'a oprit.. ciocănește.. o fetiță săracuț îmbrăcată, cu cosița balaie cu ochii roși de plâns, îi deschide..

— «Ce-i fetițo?... Plângi?»

— «Da, moșule, căci mama e bolnavă... și noi n'avem ce mânca...» și copila începu să plângă de țî se rupea inima.

— «Aide, moșule, întră înlăuntru, afară bate vântul și e frig, aici tot ești mai la dos...» și luând pe Moș Crăciun de mână îl trase 'n casă.

Și aici copilași mici, vre-o patru; dormiau toți într'un pat. Din când în când câte unul trezindu-se scânciă.

— «Mamă, mamă, mi-e frig!

— „Mamă, mi e foame !

Biata copiliță veghiă. îi învăliă, și-i mângâiă.. în cealaltă odaie biata lor mamă se stângiă.

Moș Crăciun ședeă pitit într'un colț și priviă scena înduioșătoare ce se desfășură înaintea ochilor săi . Deodată, auzi un plâns puternic în odaia vecină ; se duse în ușă și văzu pe biata copiliță plângând cu hohote pe corpul neînsuflețit al maicei sale...

Punând jucăriile cele mai aveă în ghetetele copilașilor, plecă, lăsând atâția copilași în prada unei dureri covârșitoare...

În urma lui, intră un om în casă.. Abiă se țineă pe picioare... începu să strige :

— «Mario .. Mario .. hei.. n'auzi ! nu vrei, ha ! ,și-arăt eu ție ..» și punând mâna pe un rețevă se năpusti asupra nevinovatei copilițe... o lovi în cap!... Râzând se 'ntoarse în odaia celorlalți și găsim jucăriile copilașilor, le luă și plecă cu ele din nou la cârciumă!...

Sărmani, copii orfani!... Ferice vouă că nu pricepeți durerea voastră!... Aceea care ar fi simțit-o s'a dus și ea acolo unde de mult o așteptau, în țara îngerilor!.. Dar, vai vouă, când veți vedea, când veți pricepe!...

* * *

Zorile se iviau spre Răsărit ; o zăpadă mărunță începu să se cearnă, gonită de crivățul ce suflă puternic dinspre Miază-Noapte.

În capătul orașului, departe, pe drumul mare, este o casă mică, joasă, cu geamurile lipite cu hârtie, prin care vântul își făcu ușor drum...

În casa asta s'a încuibat durerea!...

Vijelia creșteă mereu, zăpada se îngrămădiă lângă ușa acelei case...

Înlăuntru, pe un pat alb, mic, zăceă nemișcat micul Costică.. Eră bolnav rău și doctorul nu mai venise, fiindcă ședeă prea departe de oraș ..Biata mamă ! Plângeă, își frângeă mâinele și nu știă ce să facă!... Singurul copil!.. Cinci i-au murit în ultimii doi ani!..

..Prin viscolul mare de afară, prin zăpada ce i se puneă în cale, înaintă cu greu Moș Crăciun...

Dar el se oprește și intră aici să se adăpostiască, până s'o mai potoli vremea.

Când intră, biata mamă cu mâinele strânse, ingenu-chiată, se rugă ca Sft. Crăciun de-a doua zi să i-l facă bine... Fu primit bine, omenește. Luă copilul în brațe, îl dezmierdă, și se jucă cu el. Nu mai aveà jucării, n'avea ce să-i mai deà. Bietul copil începu să râdă, să înveseliască pe sârmana-i mamă!..

Când ziua se ivi, Moș Crăciun albi, albi de tot, că nu se mai vedeà..

Și-aici unde el n'a mai avut ce da, a lăsat fericire și sănătate!..

* * *

Zilele trec una după alta, repede, repede de tot, se micșorează din ce în ce..

Și crăciunul trece.. un glas din ceruri strigă :

«Pace vouă, căci Mântuitorul vostru s'a născut!!!

Focșani

Const. Th. Filipescu

Ci. VII R.

Liceul „Unirea”

Oameni și Fapte

(Urmare)

Încă o dovadă al haosului în care dibuește societatea românească și care evidențiază și mai mult decăderea sufletească, ce caracterizează epoca noastră reesă și din faptul că, o parte din ai noștri, cei mai îndreptățiti să susțină și să facă sacrificii pentru cultura și educația națională a maselor popuiare românești, elita noastră socială, vorbește o altă limbă decât cea românească.

Limba este patrimoniul sfânt al unui popor. Ea este manifestarea sinceră și cea mai adevărată a sufletului său, cu care stă în legătură directă, se confundă. Scade valoarea ei, sufletul se înstrăinează se pierde. Edgar Quinet un mare admirator al românilor și al limbei românești spunea : „Limba lor constituie un adevărat titlu de glorie în mijlocul barbarilor înconjurători”.

Cu toate acestea, ea este disprețuită la noi de cei crescuți în tradiția și educația parisiană.

Dincolo de hotarele României libere, elementul românesc duce o luptă de moarte cu stăpânitorii de azi ai vechei Dacii. În Bucovina, sub ochii noștri, strănepoții vechilor arcași moldoveni, sunt desnaționalizați de elementul rutean, înstrăinându-se tot mai mult locurile ce împrejmuesc mormântul celui mai mare domn de seminție românească, a aceluia, care în curs de o jumătate de veac, sub ocrotirea crucei și a paloșului totdeauna biruitor a afirmat drepturile nației moldovenești pe pământul străbun.

Se stinge seminția noastră din Țara Fagilor, și printre nenorocoșii ce trăesc sub ocârmuirea străină dușmănoasă, găsești ființe ce-și aduc aminte, cu greu, că acum câți-va ani, au fost Români.

Dacă străbați Ardealul, găsești prin părțile Sătmarului mii de Români, cari de asemenea nu mai cunosc limba românească. În Secuime, sate întregi, și de mai mult timp, știu doar în românește „Tatăl nostru” și „Crezul». Singurile aceste rugăciuni le reamintesc că au fost Români.

În Basarabia, nobilimea românească, s'a rusificat întocmai cum în altă parte acea nobilime s'a franțuzit. Acolo, singur poporul și manifestă gândirea în acelaș grai ca și înaintea celor 100 de ani de robie, și deși în majoritate, acest popor, zace în cea mai criminală ignoranță, totuși în sufletul lui trăește cu trăinicie, conștiința despre origina lui etnică. Prutul pentru el este un râu ce străbate Moldova pe la mijloc. De-l întrebi, cu mândrie îți afirmă că-i Moldovean ca și cei de pe la noi.

Nu știm însă, până când va dăinui această stare de lucruri. Fapt cert este că, guvernul moscovit născoceste fel de fel de mijloace pentru a smulge sufletul moldovenesc din frații noștri de peste Prut.

Din Pind ne vin vești că sute de Aromâni se jertfesc pentru că sunt păstrătorii limbei grăită de înaintașii lor și pentru îndărătnicia cu cari-și afirmă ființa lor etnică.

Pentru drepturile acestei limbi, prigonită de dușmanii neamului nostru și atât de disprețuită de o parte din societatea noastră, la 13 Martie 1906, s'a ridicat ca un singur om, studentimea universitară făcând acea memorabilă jertfă, chiar și de sânge, care va rămâne neștersă din paginile istoriei culturii noastre naționale. Sfătuiitorul acelei tinerimi, care este acelaș și astăzi, d-l profesor N. Iorga, poate să-și revendice cu drept cuvânt, onoarea de a fi pus bazele unei noi îndrărniri culturale, care spre fericirea acestui neam, pe zi ce trece, ea proporții tot mai mari și se apropie cu pași repezi către idealul urmat de toți al *Unității Culturale Românilor de pe toată întinderea moșiei strămoșești.*

(Va urma)

I. M. Dimitrescu

REVUON.

Afară zăpada se cerne ;
Iar vântul recită din nou
Din tomu-i «poeme eterne»,
Pe una numită : ecou.

Și luna de-abia se ghicește
Din nouri cu chipu-i rotund.
Zăpada se cerne și crește
Și vântul se plânge profund.

Da'n casă-adieri dulci și calde-s
La focul la care m'așez,
Și'n foc mii de rubine, smaralde-s,
Din ochi-mi închid și visez . . .

Se 'ntinde deodată o masă
Enormă 'ntr'un mândru palat.....
Văd zâne încinse'n mătasă
Și mândri feciori de 'mpărat

Incinși în vestminte de aur ..
Printr'ânșii apar vagabond...
Cunune de rozee și laur
Au zânele 'n părul-le blond.

Pe masă-s tacâmuri de aur
Și cupele sunt de argint ;
Cunune de mirt și de laur
Au zânele 'n păr . . . mărăgărint ...

Frumoase și mari crisanteme
In vase pe masă zâmbesc,
Din ele, din vreme în vreme
Miresme plâpânde pornesc.

Și cânt'o orchestră măiastră ;
Un singur enorm lampion
Revars'o lumină albastră
In vastul, splendidul salon.

*Deodată tăcerea se rupe :
Palatul, Palatul e plin
De râset și cântec de cupe
Umplute cu dulcele vin.*

*Și vinul în cupe spumează...
Urări dulci și vesele curg
De anul ce vine și-urmează
Acelui ce stă la amurg*

*.
.*

*Prelușg sună miezul de noapte
Un clopot cu clang și cu cling...
La geamul castelului șoapte
Vin clare și bat și se sting.*

*Tăcerea-și 'ntinde imperiul
Deasupra castelului meu....
Cu nori se acoperă cerul
Și ninge și ninge mereu.*

Dumitru Pălânceanu
clasa VIII-a Liceul Unirea

POETUL

L'am cunoscut acum vre-o trei ani. Potrivit de înalt, cu părul negru și lung, aducea puțin la înfățișare cu Eminescu. Adesea cu zâmbetu pe buze spunea către toți că nu-l cunoaștem destul de bine. În ochii lui se oglindea un suflet bun, ascuns și sărac în defecte. Mulți îl luau în răs, zicându-i «poet», dar el le răspundea cu dispreț și nepăsare.

Noi însă ne cam înțelegeam. După mai multe întrebări și răspunsuri, îmi spuse cu glasul tremurător: „Vrei să fim prieteni?” Am primit cu mare bucurie și astfel începurăm să ne cunoaștem mai bine. Descriindu-mi vtața-i de licean, destul de modestă, el vorbea cu mândrie de toate actele lui, chiar și de cele mai neînsemnate, arătându-mi că e mulțumit de el, așa cum este luat în răs de toți.

Am căutat să-l încurajez spunându-i că astăzi cam astfel sunt priviți poeții și că el fiind superior sufletește celorlalți colegi ai lui, trebuie să fie mândru și să-i privească cu dispreț.

A scos atunci un caet și a început să citească.

Vocea-i slabă și tremurătoare era întreruptă ades de suspine înăbușite. Nerăbdător urmăream sfârșitul dramei, ce se desfășura înaintea ochilor mei. Tânărul poet era pătruns până în adâncul inimei de tot ceea ce scrisese și citind nu se putea stăpâni de a-și trăda părțile cele mai ascunse ale sufletului.

Farmecul lecturii creștea, în timp ce îl priviam cu atenție. Căutând să se resemneze, două lacrimi se smulseră din ochi și fiind urmate de altele, bietul poet încetă. Se destăinuise prea mult. Furios se uită la mine câteva momente și mă întrebă stăruitor: „Spune-mi drept ce gândești despre mine?” — „Nimic altceva decât ce ar putea gândi

un prieten al tău. Voi fi cât se poate de discret. În curând mă voi destăinui și eu.—Reîncepu. De astă dată își desvăluia sentimentele lui atât de înalte și de frumoase. Eram convins că el nu este dintre acei cari scriu versuri fără să aibă nimic de spus; el privea în adâncul sufletului lui ca în apa unui isvor limpede, apă care nu fusese turburată nici de cea mai mică petricică.

Înțelesei atunci că din invidie îl priveau cu dispreț ceilalți colegi ai lui, că el are un suflet bun cum prea puțini oameni au în lumea aceasta. În adevăr cât de rea este îndrumarea ce să dă astăzi tinerimei, făcând-o cât mai materialistă și lăsând-o pradă tentațiunilor deșarte și vătămătoare sufletului ei!

Foarte puțini, abea câte unul la o sută, se gândesc la un ideal mai frumos și mai înalt, distrugând tot ce se împotrivesc îndeplinirii lui. Se înțelege că numai acea națiune, care are la baza ei astfel de caractere sănătoase, se simte fericită, mândră și respectată de toate celelalte.

Dar poeții în majoritate sunt rău văzuți la noi; așa numiții vizatori sunt priviți ca oameni, care neavând altă grijă se ocupă cu literatura și scot reviste.

Sfârșind lectura i-am strâns mâna și i-am urat statornicie în direcțiunea pe care a luat-o.—Ne-am despărțit și de atunci nu ne-am mai întâlnit de cât o singură dată.

Era prin Octombrie. Mergeam pe stradă gândindu-mă cum se schimbă toate cu vremea, iar noi nu rămânem de cât cu amintirea clipelor, care ne-au fost mai scumpe.—Înainte mea picau frunzele rânduri, rânduri și toată natura eră plină de tristețe.—Mergând fără să știu unde, am ajuns la câmp. Nefiind întovărășit de nimeni mă simțeam singur din ce în ce mai mult și mă gândeam ca să mă întorc înapoi—De odată îl zării la câțiva pași înaintea mea. Era el, poetul pe care nu-l văzusem de atâta vreme.—L'am întrebat de ce a venit iar în orașul nostru, dar nu mi-a spus decât câteva cuvinte, de oarece nu putea vorbi mai mult.

—„Câte n'am suferit eu, dragă prietene și cât de crudă a fost soarta cu mine!..

Acum... singura-mi mângâiere... nu mai este"! Plecă ochii în pământ și plânse mult.

Am mers pe urmă timp de aproape o oră alături, fără ca să ne uităm unul la altul și fără ca să schimbăm o vorbă.

Mă gândeam că i s'o fi întâmplat vre-o nenorocire și nu îndrăzneau să-i tulbur liniștea cu întrebările mele. Fiind-că se inseră ne reîntoarserăm în oraș. La despărțire încercă să mai spuie câte-va cuvinte, dar nu putu. Scoase caetul, de astă dată cu filele îngălbinite și îndoite la colțuri, rupse o foaie și mi-o întinse cu o mână tremurătoare. Era cea din urmă pozie a lui.

Poetul se adresă mamei sale, care murise de curând și pe care o iubise atât de mult.

Acum înțelegeam pentru ce suferea atât de mult. Despărțit de

dânsa din cauză că trebuia să plece la învățătură, el îi scria aproape în fie care zi. Cu sufletu încălzit de fiorii pe care ți-i dă acest scump nume, poetul scria neconținut și poeziile erau destul de reușite.

Pe cea din urmă închinată mamei lui, cu cât o citeam mi se părea mai frumoasă și eră firesc ca să înceteze de a mai scrie după ce l-a lovit această mare nenorocire.

Paul Rarincescu

Clasa VII-a Liceul «Unirea»

Bunicul

I

Locuința pădurarului Baciú eră așezată pe un deal, la marginea unei mărețe păduri seculare ce se întindea dealungul unor râpi printre cari șerpuiău apele Râmnicului. Baciú eră un om voinic și chipeș, înalt și spătos ca și bătrânul său părinte care nu se lăsă mai pre jos, cu toată povara anilor. Pădurarul nostru se însurase cu Smărăndița, cea mai frumoasă fată din sat, «Zâna Codrului» cum o numiau flăcăii și Dumnezeu le dăruise un dolofan de băiat pe care-l numiră Mihú, după numele bunicului căruia îi era atât de drag; iar viața lor în vecinătatea pădurei, în aerul curat de munte, aproape de dulcele susur al Râmnicului era în deplin acord cu nota armonioasă a naturii... Vara, când soarele strălucia pe cerul azuriu, când florile te îmbătau cu parfumul lor mirositor, când păsările ciripeau voioase, în zori de zi, bunicul Mihú, cele câteva oi și credinciosul lor păzitor, câinele Șoimul, coborau în vale. Acolo petreceau ceasuri întregi, în vesela natură „pe un picior de plai, pe o gură de rai”.

Nepoțelul alerga, prin iarba împovărată de roua dimineții, cu părul bălai fluturând în legănarea vântului, după fluturii sburdalnici, sau călăria pe Șoimul care călca mândru purtând prețioasa povară, sub blânda supraveghere a moșului. Uneori în timp ce stăteau tolăniți în iarbă, pe când mieii sugeau la mamele lor, bunicul cânta din fluer un cântec dulce, o doină duioasă a cărei melodie se perdea în ecoul pădurei. Alteori bunicul istorisia nepotului despre zâne și feți-frumoși despre pitici și balauri; el auzise multe și poveștile sale, zise cu glas domol și dulce, erau frumoase, să le tot ascuți. Mihú, transportat în-

tr'o lume de visuri admiră în sine vitejia feciorului de împărat, dragostea zânelor din pădure, viclenia lui Statu Palmă Barbă Cot și ascultă cu nesaț povestea cu Cocoșul Roș care nu se mai sfârșia: Și-a venit un lup... Lupul a mâncat boul... Boul a băut apa... Apa a stins focul... Focul a ars parul... Parul pe ogar... Ogarul pe vulpe... Vulpea pe cucuș... He-he-hei Cucușule! Ce cântai la moși... Cântă iar cucușule; sai de joacă moșule. Și-a venit...

II

După 5 ani Mihu se făcuse mărișor; „flăcăiașul moșului” învăță la școala din satul din apropiere, era un copil cuminte și dădea destule probe de dragoste și pricepere la învățătură. Baciul și Smărăndița erau niște gospodari în toată firea iar Bunicul, tot voinic; cu toate că se mai gârbovise figura lui păstră aceiaș expresie blândă și dragostea pentru nepotul său era tot atât de aprinsă... Însă pădurea pe zi ce trecea părea că se retrage îngrozită după înălțimile din prejur de «om» acea răutăcioasă ființă, care toată ziua cu toporul în mână îndeplina opera lui de prefacere culcând la pământ brazii uriași... Iar pe când soarele, călător neobosit, coborâ la orizontul aprins într'o mare de sânge, când lucrul tăetorilor era sfârșit, imagina tristei păduri plângea la crepusculul mării sale, împreună cu râul care curgea sbuciumat de durere, jalnicele clipe ale despărțirii.

Intr'o zi frumoasă din luna lui August, pe când bunicul era la tăere în pădure, Mihu întovărășit fiind de Șoimu porni agale într'acolo. Rugii de mure se aplecau de greutatea roadelor și Mihu se depărtase nițel, culegând cu nesațiu fructele negre și gustoase. Bietul copil nu știa însă de drama ce avea să se întâmple în urma acestei plimbări nevinovate! Deodată scoase un strigăt de groază. La o depărtare numai de vre-o câțiva pași de el o ursoaică se apropia mormăind de-ți îngheța sângele în vine. Mihu porni într'o fugă nebună, strigând cât îl lua gura, urmărit de uriașul animal, care se apăra cu tărie de atacul câinelui... O labă a ursoaicei se lăsă deodată asupra credinciosului animal, care căzu jos fără simțire.

În acest timp, bunicul neliniștit de strigătele disperate ale copilului presimți o nenorocire și veni în acea direcție cât îl duceau picioarele de iute. Tocmai în clipele acelea Mihu istovit de oboseală căzuse la pământ fără cunoștință când moșul se repezi asupra fiarei căreia îi înfipse de două ori junghiul în piept însă tot atunci ghiarele dihaniei pătrunseră în trupul bătrânului adânc, adânc de tot. Trupul

bunicului se scânci de durere, paterie îi grau sfârșite, cercă să strige ceva însă nu putu scoate decât un suspin lung și dureros, căci căzu la pământ împreună cu ursoaica care fusese rănită de moarte....

Ziua următoare oamenii trimiseși în căutarea lor găsiră patru cadavre, deoparte ursoaica, de alta câinele și de alta bunicul peste care zăcea corpul neinsuflețit al lui Mihai.

Nicolae Manolescu

elev cl. III Liceul Unirea Focșani

CRONICA

* Sâmbătă 1 Decembrie a. c. societatea literară a elevilor cursului superior a ținut prima ședință publică din acest an, pentru *comemorarea marelui Caragiale*. În fața unei numeroase asistențe, elevul Const. Th. Filipescu, cl. VII-a R. și-a dezvoltat conferința sa despre „*Caragiale și opera sa*” analizând destul de documentat opera maestrului. Au urmat declamațiuni: „*1 Aprilie*” de I. L. Carageale, declamat de elevul Hr. Haret, cl. VII R; „*Repetentul*” (parodie după *Sentinela Română*) declamat de elevul Hofman Hirsch cl. V; iar elevul D. Pălânceanu, cl., VIII, a citit câte-va poezii originale.

* Duminică 2 Decembrie a. c. s'a ținut în sala de solemnități a liceului „Unirea” meetingul ligei culturale, secția Focșani, contra barbariilor săvârșite de Greci în Macedonia. Au vorbit: D-l Alex. Moisés, D-l Profesor Enache Ionescu, delegatul Ligei, secția București; D-l Profesor I. P. Rădulescu-Râmnic, de la liceul nostru și D-l Avocat Ștef. Graur.—Meetingul a fost sub președinția D-lui Irimiță Pană proprietar.

* Colegul nostru I. C. Lianu cl. IV din Târgu-Jiu ne face cunoscut că pe lângă gimnaziul din acel oraș ființează o societate de lectură „V. Alexandri” a elevilor, cu o bogată bibliotecă, fondată în 1908 sub conducerea D-lui Profesor Ardeleanu, pe când era Director D-l Profesor I. B. Vlădescu. Între disertațiunile ținute în acest an se menționează: „*Mănăstirea Tismana*” de Gr. Gh. Lupescu, cl. III; „*Gh. Coșbuc*” de Pogoneanu Emil, cl. III; „*V. Alexandri*” de Vasilescu P. Teodor, cl. IV și „*D. Bolintineanu*” de Călcescu Corneliu, cl. IV.

* Dăm loc unei cronici teatrale din Iași datorită colegului Virgil Chirnoagă, cl. VI, Liceul Internat:

Săptămâna Carageale

Stagiunea teatrală din Iași s'a început Joi 18 Octombrie cu: „*Scrisoarea pierdută*” de Caragiale.

Prima săptămână și a doua, au fost consacrate marelui dispărut,

afară de Duminică sara, când s'a jucat „*Cafeneaua mică*” a lui Tristan Bernard.

E incontestabil că „*Scrisoarea pierdută*” e cea mai bună operă a lui Caragiale. La prima ei reprezentare, interpretarea n'a fost satisfăcătoare. Acelaș lucru îl spun și de „*O noapte furtunoasă*” și „*Conul Leonida față cu reacțiunea*”. Și e, dealtfel, destul de scuzabil ca la prima reprezentare a unei piese (oricare ar fi ea) interpretarea să fie slabă, de oarece un artist trebuie să învețe rol după rol, din cauza numărului insuficient de artiști de care dispune teatrul nostru. În schimb la a doua reprezentare, am constatat cu multă bucurie și satisfacție că artiștii, dacă nu toți majoritatea din ei n'au înțeles rolurile, și astfel piesele s'au bucurat de o interpretare aleasă.

* * *

În adevăr, D-l Vlad Cuzinsky, cel mai bun element al teatrului din Iași. a adăugat, prin jocul său vioiu și precis, pe lângă cele multe creații ale sale, și pe aceea din „*Scrisoarea pierdută*” în rolul „*Cetățeanul turmentat*” și în rolul „*Nae Ipingescu*” din „*O noapte furtunoasă*”.

D-nul Vernescu-Vâlcea a făcut o admirabilă creație din „*Jupân Dumitrache*” din „*O noapte furtunoasă*” înțelegându-și rolul în adevăratul lui sens. Prin jocul său, și-a câștigat în public multe simpatii, și credem, oricine poate felicita pe D-nul Sadoveanu de fericita idee pe care a avut-o de a atrage în acest teatru un element de valoare. În D-nul Radu Demetrescu am văzut un adevărat „*Zaharia Trabanche*” și „*Conul Leonida*” așa după cum i-a înțeles Carageale.--Destul de bine D-l C. Ionescu în „*Nae Cațavencu*” și D-l V. Boldescu în „*Agam Dandanache*” din „*Scrisoarea pierdută*”. D-nul Petrone în rolul lui „*Rică Venturianu*” din „*O noapte furtunoasă*” s'a ridicat mai presus de toți.

D-nul Calmuski s'a prezentat destul de bine în Spiridon din „*O noapte furtunoasă*” și ne-a redat un Brânzovenescu spiritual.

A mai rămas din prima săptămână „*Năpasta*” a cărei interpretare a cam lăsat de dorit. D-nul State Dragomir e un excelent artist în drama clasică și modernă; dar în rolul lui „*Dragomir*”, și-a păstrat aceleaș gesturi și acelaș joc. Asemenea D-l Hovnicu în rolul lui „*Gheorghe învățătorul*”. În schimb D-nul Cârjă în rolul lui „*Ion Ocnașul*” a stors lacrimi, și a făcut să simtă și publicul curatul sufletului său și cauzele nebuniei făcându-ne să uităm celelalte goluri.

* Aducem viile noastre mulțumiri D-lui Profesor Munteanu-Râmnic, de la liceul Sf. „*Petru și Pavel*” din Ploești, care a binevoit să ofere pentru biblioteca noastră, un exemplar din lucrarea D-sale „*V. Alexandri: Trei convorbiri cu Napoleon III*”; D-lui Alex. Oravetz, farmacist, pentru patru numere din Buletinul societății române de știință, anul XX precum și elevului Pruncu Gabriel, cl. VI, pentru o frumoasă donațiune de 20 volume de literatură.

* Toate desemnurile din numărul acesta sunt executate de elevul Mohr S., cl. VII R. de la liceul nostru.

* Facem un apel călduros către colegii noștri de la celelalte școli secundare să trimită răspunsuri la concursurile propuse de noi. Ca premiu pentru cel mai bun răspuns la chestiunea „De unde nu e foc, nu iese fum” publicată în No. 1 al revistei noastre, elevul Const. Th. Filipescu acordă o carte de literatură de un autor român, apărută în editura Minerva.

Notă.—S'au strecurat la tipar următoarele greșeli :

În No. 1 în sonetul elevului T. Popescu, ultimul vers este :

„Câci Liciu îmbrățișase nemurirea”

În No. 2 poezia Liniște L. de Gh. Hamza-Iași, în strofa a doua, versul III, să se citească :

Luna numai, liniștită.

C. F.

RĂSPUNSURI

la

Concursul Științific din NO. 1.

1. Să se rezolve ecuația :

$$x^3 + 14x^2 + 39x - 70 = 0$$

A. ILIESCU,

Soluție dată de elevul C-tin Nestorescu. cl. VII R. Liceul „Lazăr” București :

Ecuația se poate scrie :

$$x(x^2 + 14x^2 + 39x - 70) = 0$$

Paranteza se împarte cu $(x+7)$, avem

$$x(x+7)(x^2+7x-10)=0, \text{ rădăcinile vor fi :}$$

$$(1) x=0 \quad (2) x+7=0; x=-7$$

$$(3) x^2+7x-10=0 \quad x = \frac{-7 \pm \sqrt{89}}{2}$$

Rădăcinile sunt :

$$x_1=0; x_2=-7; x_3 = \frac{-7+\sqrt{89}}{2}; \quad x_4 = \frac{-7-\sqrt{89}}{2}$$

A mai rezolvat problema și în alte chipuri elevul Gh. Zamfirescu cl. VI R. Liceul „Unirea”.

2. Să se găsească numărul de două cifre, așa că dacă împărțim cifra zecilor prin cea a unităților, căpătăm răsturnatul jumătății numărului căutat.

CONST. FILIPESCU

Au rezolvit problema elevii : C. Nestoreșcu cl. VII R. lic. «Lazăr», Gr. Zamfirescu, A. Iliescu cl. VI R. Liceul «Unirea» :

După enunț avem :

$$10 \left(\frac{a}{b} \right) + b = 10 \frac{b}{2} + \frac{a}{2}$$

Cantitățile $\frac{a}{b}$, $\frac{b}{2}$, $\frac{a}{2}$ trebuie să fie numere întregi

Urmează că : $a = m^2$, $b = 2m^2$ și $a = mb$. Dând diferite valori de la 1—9, numai numere pare că avem $a = 8$ și $b = 4$, deci numărul căutat este 84, singura soluție.

Notă.—A rezolvat problema prin algebră. elevul Drilea, cl. V. R, liceul „Unirea”.

Răspunsurile la problemele din No. 2 se vor publica în numărul 5 al Revistei.

C. F.

Mulțumim tuturor revistelor ce-au binevoit a strecură printre rânduri și câteva cuvinte relative la publicația noastră; și vom căuta a nu mai fi «niște palide reflexe ale actualității pe cari gazetele și revistele»...pare a le fi monopolizat, ci ne vom strădui—pe cât va fi cu putință—a-i da un caracter mai «școlăresc», înțelegând prin aceasta, tratarea oricărei chestiuni referitoare la cultura sufletească a tineretului.

ERATĂ :

La pag. 37 rândul 7 de jos în sus, în loc de Andreiew să se citească : *Andreiew*;

La pag. 41, rândul 10 de jos în sus, în loc de pacea comică să se citească : pacea cosmică.

